

Ιωάννης ο Πρόδρομος και Βαπτιστής: Ο Άγγελος της Ερήμου

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#)

Η ζωή και η δράση του Ιωάννου του Προδρόμου και Βαπτιστού αποτελεί μια διαχρονική μαρτυρία εν Χριστώ, η οποία κορυφώθηκε στο μαρτύριο δια τον

Χριστό. Όπως τότε που έδρασε στην έρημο του Ιορδάνου έτσι και σήμερα η φωνή του ακούγεται μέσα στην έρημο της κοινωνίας, αφού ο άνθρωπος αν και έχει τα πάντα και βρίσκεται ανάμεσα στους ανθρώπους παραμένει μόνος μακριά από τον Θεό και τον συνάνθρωπο του.

Ο Ιωάννης υπήρξε ο όρθρος που ανήγγειλε τον ερχομό της ημέρας του Κυρίου και προηγήθηκε της Ανατολής του Ηλίου της δικαιοσύνης. «φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου». Ο χαρισματικός άνθρωπος, που αναδείχθηκε «ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων», κηρύσσει προδρομικά μέσα στην έρημο το μήνυμα του Ευαγγελίου του Χριστού με πέντε μόνον λέξεις «Μετανοεῖτε • ἤγγικε γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Ο Πρόδρομος καθίσταται κήρυκας μετανοίας και μάρτυρας της ελεύσεως του Μεσσία Χριστού.

Ο τίμιος Πρόδρομος προετοιμάζει τον ερχομό του Κυρίου και κηρύσσει συνοπτικά τις διαστάσεις του λυτρωτικού του έργου. Το προδρομικό αυτό έργο του Ιωάννου καθαγιάζεται και επικυρώνεται από τον εν Τριάδι Θεό στο γεγονός της βαπτίσεως του Κυρίου. Η μαρτυρία του Ιωάννου είναι η ίδια η φωνή της Εκκλησίας που βοηθά τον άνθρωπο να αναγνωρίσει στο πρόσωπο του Χριστού τον Μεσσία μέσα στην ξερή και άνυδρη έρημο του παρόντος κόσμου.

Δεν απουσιάζει όμως από το κήρυγμα του και ο έλεγχος της κοσμικής εξουσίας του Ηρώδη Αντύπα για την ανηθικότητα του, την απομάκρυνση του από την πίστη στον Θεό καθώς και για την εκμετάλλευση και τις αδικίες του εις βάρος του λαού μέσα από την κακή διαχείριση της εξουσίας του. Ενώ δεν παρέλειπε να στηλιτεύει τους Φαρισαίους και τους Σαδδουκαίους, κατηγορώντας τους για τη διεφθαρμένη χρήση των προνομίων τους και την θρησκευτική τους υποκρισία. Κήρυγμα διαχρονικό ενάντια σε κάθε κατάχρηση εξουσίας και θρησκευτική υποκρισία, από όπου και αν προέρχεται.

Δεν μπορεί να παραλείψει κανείς επίσης τον ασκητικό τρόπο ζωής του στην έρημο, που υποδεικνύει και ταυτόχρονα αποδεικνύει στον σύγχρονο άνθρωπο ότι μπορεί να ζήσει με λίγα και καλά, σε αντίθεση με την καταναλωτική και υλιστική ζωή του σύγχρονου ανθρώπου ακόμα και μέσα στη κρίση την οποία διερχόμαστε. Μία κρίση η οποία έχει οδηγήσει στην θέωση της ύλης και του εγώ, αφού ο άνθρωπος πιστεύει ότι μπορεί να κάνει τα πάντα και να έχει τα πάντα, μακριά από τον Θεό και τον συνάνθρωπο του, φροντίζοντας μόνο για τον εαυτό του. Μία κρίση που έχει οδηγήσει στην αυτονόμηση του ανθρώπου από τον πλησίον και τον Θεό, μία κρίση που στη πραγματικότητα οφείλεται στη διαφθορά, όχι μόνο στην οικονομική της διάσταση, αλλά κυρίως σε μία διαφθορά των αρχών και των αξιών, που οδηγεί στην ανηθικότητα της σύγχρονης κοινωνίας και στο έλλειμμα αγάπης για τον άλλο.

Ο Ιωάννης με το κήρυγμα του καλεί σε μετάνοια τους ανθρώπους, στην συνειδητοποίηση και εξαγόρευση της ενοχής τους, των αμαρτιών τους. Η κλήση του Ιωάννου προς τους ανθρώπους μέσω του κηρύγματος του για επιστροφή μέσα από την μετάνοια, την αλλαγή δηλαδή του νοός και του τρόπου ζωής, από την ανηθικότητα στην ηθική, από το μίσος στην αγάπη, από τον φθόνο στην χαρά και επομένως στην κοινωνία μας και πάλι με τον Θεό και τον συνάνθρωπο μας, αποτελούν την διαχρονική μαρτυρία του Προδρόμου. Μία μαρτυρία μέσα στην ιστορία του ανθρώπου υπέρ του αληθινού Θεού και υπέρ της αληθινής ζωής, μια ζωής αγαπητικής εν Χριστώ, με τον Χριστό δηλαδή και για τον Χριστό, που περνά μέσα από την σχέση μας με τον πλησίον, που μπορεί να είναι ο αδερφός μας, αλλά που είναι και ο εχθρός μας.

Άλλωστε ο λόγος του Κυρίου «ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν» σημαίνει ότι θεωρούμε τον κόσμο και τον πλησίον προέκταση του εαυτού μας. Επομένως, αγωνιούμε να σωθούν όλοι οι άνθρωποι, να φτάσουν τον Θεό, να θεραπευθούν από τα πάθη και τις αδυναμίες, να αποκατασταθούν, να γεμίσουν ειρήνη και χαρά, γιατί ο κόσμος όλος είναι ο εαυτός μας και ο εαυτός μας είναι όλος ο κόσμος.

Μία μαρτυρία λοιπόν και μία διαρκής υπενθύμιση ο βίος και η δράση του Προδρόμου για τον τρόπο με τον οποίο καλούμαστε να ζήσουμε οι άνθρωποι ως τέκνα Θεού. Ο άνθρωπος μέσα στην έρημο της ζωής του θα κληθεί να αντιμετωπίσει κάποιον Ηρώδη, κάποια Ηρωδιάδα, κάποια Σαλώμη, δηλαδή θα κληθεί να αντιμετωπίσει την ματαιότητα του κόσμου τούτου, τα πάθη, τις αμαρτίες, τις πλάνες του Διαβόλου, που φαντάζουν στη θέα γλυκείς καρποί, που όμως είναι πικροί στη γεύση και με οδυνηρά αποτελέσματα για τον άνθρωπο.

Ο άνθρωπος δεν είναι ανοχύρωτος ούτε μόνος απέναντι σε όλα αυτά, έχει οδηγό

του τον Χριστό, ο οποίος εμφανίζεται ως ιατρός και σωτηρία. Ο άνθρωπος ζώντας για τον Χριστό και τον αδερφό του οπλίζεται με τη χάρη του Θεού και πολεμά την αμαρτία και την κακία του κόσμου τούτου, και ζώντας ουσιαστικά η αγάπη του αυτή φθάνει έως θανάτου, έως του μαρτυρίου υπέρ του Χριστού, αλλά και για την προάσπιση του πλησίον του, και τότε η μαρτυρία γίνεται μαρτύριο.

Όπως το μαρτύριο του Προδρόμου, που δεν δειλίασε, δεν συμβιβάσθηκε καλώντας μέσα από την προσωπική του μαρτυρία τον Χριστιανό σε μία διαρκή μαρτυρία και μαρτύριο. Μαρτύριο του αίματος και μαρτύριο της συνειδήσεως. Η ζωή του Χριστιανού είναι ένας διαρκής αγώνας προς την εν Χριστώ τελείωση παλεύοντας με τα καθημερινά προβλήματα και τις δυσκολίες της ζωής, τους πειρασμούς, τα πάθη και την αμαρτία.

Η Εκκλησία προτρέπει τον άνθρωπο να ακούσει την «φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ» και να προετοιμάσει «τὴν ὁδὸν Κυρίου», για να εξανθίσει η έρημος που ζει ο άνθρωπος μέσα στη σύγχρονη κοινωνία και ο καθένας από εμάς να βιώσει τη Βασιλεία του Θεού από του κόσμου τούτου και να κληρονομήσει αυτή κατά την Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου ως αντίδωρο της εν Χριστώ ζωής του, του πνευματικού αγώνα προς το καθ' ομοίωσιν, την πορεία του προς την αγιότητα.

Γεώργιος Ν. Μανώλης, Θεολόγος
υπ. ΜΔΕ Ερμηνευτικής Θεολογίας

Πηγή: poimin.gr